Москаль відразу догадав ся, що то з бальону сно стережено його старанно укриту батерію і став тепер стріляти в пару вису нених в перед канонів на нього. Та гранати били далеко поза бальоном і в більшій части зовсім не експльодували.

Та все таки бальон сей час пущено до висоности 700 метрів. До возів і віл, на яких були прикріплені линви, що держали бальон, запряжено коні і вони перетягнули бігом усю машинерію і бальон, що находив ся в горі на наше місце, віддалене яких 1,000 метрів від попереднього. З нового місця ми скоро найшли становиска ворожих армат і пару вистрілів наших гавбиць казало їм замовкнути на віки. Та тепер Москалі вислали аеропляни, щоби прогнати наш бальон з його висоности. Ціле небо покрило ся білими хмарами з шрапнелів, які наша артилерія стала слати в привіт Москалеви, так, що він мусів борщій втікати. Тим часом стало вечеріти і ми приказали наш бальон стягнути на долину. Його стягнено, обтяжено мішками з піском і коло нього сейчас стала варта, щоб нікого не допустити до ушкодженя бальону, який на другі і всі дальші дні мав знова служити в подібний спосіб. А ми рушили до табору, щоби набрати сил по неприятнім „морськім недузі“ високо в воздухах.

Опіка над осиротілими дітьми в Росії.

На основі нового царського указу по цілій Росії зачали засновувати свобідні господарські школи і кольонії для дітий по тих жовнірах, що згинули на війні або потерпіли тяжкі рани.

Управа тих шкіл має бути віддана в руки місцевих земств, які мають наглядати над ними і підпомагати їх грішми. Підпомагати ті школи мають також монастирі, церковні братства і господарські товариства. Грошеві підмоги після потреби буде давати також правительство.

Ціль тих нових заведень є, вчити дітий того самого способу життя, що провадили їх родичі. Приймати до них будуть дітий обох полів, віком не старших від 17 літ.

Школи будуть під верховним наглядом міністра рільництва.

Лікарки в Німеччині.

На основі найновійших статистичних дат, які пороблено для німецьких медичних журналів, а які обіймають собою тільки 1913. рік, видно, що, хотяй жінок-лікарок у Німеччині є незвичайно мало, коли порівнати з числом мужчин - лікарів, однак їх число росте безнастанно. -

В 1913. році було в цілій Німеччині 195 лікарок на 34,136 всіх лікарів для населеня з 66,835,000. Хотяй се число є незвичайно мале, всетаки є воно богато висше від числа лікарок у 1912. році, а напевно зросло в роках 1914. і 1915.

В цілому німецькому цісарстві було в 1913. році 5.11 лікарів на кождих 10,000 мешканців. По великих містах було 9.6 лікарів на кождих 10,000 мешканців, а по селах було 3.8 лікарів на таке саме число жителів.

Найбільше лікарів на кождих 10,000 своїх мешканців мало місто Вісбаден, бо 28, а найменше, - говорять ся про міста тільки, - мало місто Гамбург, бо тільки 2.3 лікарів на 10,000 мешканців. В Берліні було 1913 року 4.151 лікарів, що становило 11,09 на кождих 10-000 населеня.

Китай остає Республикою.

Пекін. — Китайське правительство, аби не потребувати наново старати ся о признане зі сторони других держав, рішило дня 7. с. м. задержати в Китаю републиканську форму правлїня надальше, але зробити президентуру досмертною і наслїдною. — Такі вісти вийшли з високих урядничих кругів.

Ген. Лі Юан Генґ, про якого доносили, що він дня 2. с. м. зрезиґнував був зі становища заступника президента, предсїдательовав підчас сесії ради дорадників дня 6. с. м., а часописям позволено було оповістити про згоду в поглядах межи ним, а президентом Юан Ші Каєм.

Рада дорадників, що на заряджене президента, урядує тепер замісць парламенту, є наименованим тїлом і складає ся з 60 членів. Тій раді т. зв. товариство мира предложило було петицію, в якій домагало ся відновленя монархічної власти в Китаю.

Царський післанець в Едмонтоні.

В середу, 8. с. м., відвідав столицю Алберти, Едмонтон, член російської амбасади в Лондоні Григорій Віленкін, що звидів визначнійші місця на заході і тепер повертав на схід, до Ню Йорку.

Григорій Віленкін, заки став членом російської амбасади в Лондоні, до того часу займав високі становища. Він був давнійше фінансовим агентом російського правительства на Злучені Держави, якраз на час російсько-японської війни, а потім був приватним секретарем гр. Вітте на мирній конференції в Портсмавтс.

Гр. Віленкін не хотів говорити про теперішню воєнну ситуацію, а тільки висказав своє зачудоване, що Канадійці так сильно підпомагають материнний край в теперішній воєнній заверусі.

Мама до ґрималїтної Ганусї. — Ганусю, на що ти тягнеш котика за хвостик, сеж його болить?!

—Я мамцю, не тягну: я тільки тримаю за хвостик, а він сам тягне.

Не моє. Загубив мужик торбу, а в ній була сокира, ковбаса та паляниця. А москаль йшов із заду та й знайшов. Завважав чоловік свою згубу, вертає ся шукати, тай питає Москаля, чи не надибав дорогою торбинки?

--- Какой?

---Торбина, а в ній сокира, ковбаса та паланиця.

--- Е, нет! Я нашел мешок, а в нем тапор, какой-то кручоное мясо да пірог.

---Е но не моє!

Та й розійшлись.

Циганова обіцянка. Знайшов циган мід у дуплі, але високо на дереві.

--- Ей! --- каже --- Боженьку! Колиб я на се дерево видрапав ся! - то з того воску, що там є, всукавбим таку сьвічку до церкви завбільшки як я сам.

Поліз циганисько і якось видрапав ся. Наїв ся меду добре, та й каже тоді:

---Чи будь Бога одурити, аби душу засолодити. Скоро те сказав, --- як не гупне на землю аж задудніло.

--- Ай --- каже, --- Боженьку! Як же ти --- нічого жартів не знаєш. Я лиш так пожартував, а Ти за правду взяв.

З воєнних рапортів. З російського воєнного рапорту. Російський ґенеральний штаб доносить цареви:

--- Як не заводять усі признаки, то здає ся, що буде можливим --- та ми не хочемо тим сказати, що се є певностю --- що можливо, як справа уложить ся для нас корисно, та на випадок, як не наступить відворот зі стратеґічних взглядів, і наколи нас добре поінформовано --- та ми на певно нічо не можемо сказати --- то рух нашого війська --- а ми сего надіємо ся --- щасливо --- а чей же Господь се нам позволить --- перейде в упорядковану концентрацію у зад.

В Англії арештовано бляшану хоругвку на даху одної хати і виточено їй процес о зраду держави тому що вона як підозрівають, хотіла зрадити Німцям напрям віючого вітру.

Зла доля. Батько і дочка, що вернула пізно вечером до дому: Ти знов ву волочила ся з — тим ... най не кажу. — І ти гадаєш, що він, такий пан, оженить ся з тобою? ! — Ви жінки всі надієте ся на якесь щастє, а потім мусите віддавати ся за першого лучшого дурня.

Мати: — Так, так, Ганю! —Тато вже правду. Подібна доля стрінула й мене...

Горячий небіщик. Се було у Франції в послідних днях грудня, в одній з найбільших заїлих битв, яку звів в тій околиці баварський полк. Настала ніч і полковий лікар з кількома санітетами вибрав ся на поле битви, глядати ранених і вбитих. Кождого убитого санітети посипували спорошкованим вапном. Та нараз закликав один „небіщик" глубоким голосом: „Худобо дурна! Що сипиш на мене вапно! Я не труп але патруля!" А саме сей Баварець положив ся найспокійніше на поли серед трупів і робив свою службу, підслухуючи, чи не надходить ворог.

Забув ся. Поет (до редактора): Що, ви говорите, що сї вірші не надають ся до друку? ... — Та вони були вже друковані!

В Лондоні поліція остро заказала храпіти підчас сна, „тому" що сей звук дуже нагадує гук шруб "Цепелїнів", а викликує за[illegible] паніку серед мирних горожан.

Як донесли послідні телеграми зі Львова, найбільший страх перед прибутєм до Львова австрійських військ обхопив не Москалів але ґенеральний штаб редакції „Слова Польського" і усіх народових демократів з паном Ґрабським на чолі. Кождий з них зараз почав [illegible] подвійне біле.

Ціни збіжа в Мондер.

Пшениця	ч. 2.	52ц.
"	ч. 3.	47.ц
"	ч. 2. з головнею	40ц.
"	ч. 3. з головнею	35ц.
Овес	ч. 1. (екстра)	21ц.
Ячмінь	ч. 4.	24ц.

Сподіване є дальше спадання цін збіжа.

Василь Длік.

Продає добрі і свіжі овочі і айскрім і п.

Обслуга чесна.

ЗАХОДІТЬ.

КОЛИ НЕДОМАГАЄТЕ, БРАКУЄ ВАМ ЩО АБО ВАШІЙ ХУДОБІ ЧИ КОНЯМ, УДАЙТЕ СЯ ЗАРАЗ ДО

Штору Комарніцкої на Мондер,

а дістанете всяких патентованих лікарств так людських, як і стародавніх [illegible]

Кождого четверга приїзджає дохтор з Веґревіл.

Прошу зауважати,

що продаю найлучші вози Адамса, [illegible] машинарію і косарки і всілякі рільничі знаряди.

МИХАЙЛО ҐОВДА.

Mundare, Alta.

РОДИМЦІ, УВАГА!

В нас є на продаж 600,000 акрів доброї землі яку можете набувати по приступній ціні. Переведіть ся тепер на свою рідну землю.

Контракти купна і продажі робимо безплатно. Радо і дармо уділюємо всяких рад.

Вибудовуємо будинки від огню і позичаємо гроші на спроблені землі.

FARMER'S REALTY CO.

Michael Korczynski & Anton J. Kuproski.

MUNDARE & CHIPMAN, ALTA.

Братя Паламарки,

Старі свої знані приятелі й осерники в Мондер.

В нас купуєте найсвіжіші і найлучші товари до того, по найнизших цінах.

Зайдіть а переконаєте ся.

За щиру, совісну обслугу гарантуємо.

GLOBE -- LUMBER Co. Ltd.

MUNDARE, ALBERTA.

Один з найбільших Складів Дерева на заході.

Маємо всякого рода будівляний матеріял. [illegible]

РОБИМО СПЕЦІЯЛЬНУ ВИПРОДАЖ ЧЕРЕЗ СЛІДУЮЧИХ ТРИ МІСЯЦІ,

отже тепер нагода купити!

V. Mohr Manager.

Live Stock & Real Estate.

Ми закупуємо вам по найвисшій торговій ціні за [illegible] худобу і [illegible] інтерес

Ми є також агентами на всі

СІПІЯРСЬКІ І ГУДСОНБЕЙСЬКІ ЗЕМЛІ.

Спитайте за цінами.

McCallum & Brawnlee

LAVOY ALBERTA.

„ПОСТУП“

часопис для українського народу в Канаді.

Виходить раз на тиждень в четвер

Передплата на рік в Канаді $1.50

За границю $2.00

ПОСТУП

"POSTUP" "PROGRESS"

"THE PROGRESS"

A Ruthenian paper, published, every Thursday.

Advertising rates furnished on application.

The MUNDARE PUBLISHING Co. Ltd.

MUNDARE, ALTA.

РІК І. ЧИСЛО 5. МОНДЕР, АЛБЕРТА, ЧЕТВЕР, 16. ВЕРЕСНЯ 1915.

MUNDARE, ALTA., THURSDAY, SEPTEMBER, 16-th 1915. N-5 Vol. I.

ВОЄННИЙ ОГЛЯД.

НА СХОДІ

війна веде ся дальше з більшим щастем для Німців і Австрійців, ніж для Росіян. На тім воєннім терені Німці добувають усіх сил, аби посунути наперед війска царя Николи і дістати ся до міста Риги. Вильна: Австрійці зате старають ся виперти Росіян з Галичини. Послїдним приходить ся тяжко. Зразу здавало ся, що Росіян ось ось не стане вже на галицькій землі а тимчасом вийшло инакше. Росіяни вислали туди більші маси війска і, не то, що ставлять Австрійцям завзятий опір, але навіть завдають їм тяжкі удари, яке мало стати ся біля Тернополя, Теребовлі і Чорткова.

Загально за послідний тиждень на східному боєвому терені перевага оставала й на дальше по стороні Австро-Німецьких Союзників, з котрих лучше поводило ся Німцям, ніж Австрійцям.

Ґенерал Макензен, що дводить австро-німецькими війсками на Волини, поступив дальше в сторону Пінських болот і міста Пінськ, аби заняти желізничий шлях, що веде туди. Його наступ може бути грізний для російської армії в Галичині, коли би вдало ся обійти її ззаду.

НА ЗАХОДІ

не було нічого надзвичайного. Мимо того, що союзники заповідають побідний наступ на німецькі окопи, Німці держать ся там таки добре. Вони не лиш відпирають напади ворогів, але й самі нападають і то з чималими успіхами.

На західнім полі війни, подібно, як і на східному, грає велику ролю артилерія; з тою ріжницею хиба, що на східнім боєвім фронті добру артилерію має лише одна сторона, а на західнім фронті обі ворожі сторони мають добру артилерію і обі ворожі сторони безнастанно обстрілюють свої окопи.

При помочи своєї артилерії і послугуючи ся убийчим ґазом Німці здобувають французькі окопи, а трохи пізнійше Французи відбирають від них їх добичу, в цілости або в части. Переважно відбувають ся там незначні перестрілки межи патрулями.

Нема богато вісток та кож і з

австрійсько італійського поля.

Італійці доносять безнастанно про свої побіди й добичі, а Австрійці доносять, що ворожі атаки відбито з великими стратами для ворога. Як воно там не є, веде ся там завзята війна, причім Італійці з горою. Вони мають богато більше війска на тій лінії, ніж мають Австрійці і посувають ся вперед, хотяй дуже поволи. Австрійці поробили собі добрі скритки і звідтам боронять ся.

Великого шуму було на

Балкані.

Там на якийсь час Дарданелі зійшли були на другий плян, а на перший плян виступила справа відновлення Балканського Союза. Англійські дипльомати старали ся всіма силами довести до згоди межи Балканськими державами, які посварили ся в часі послідної балканської війни, аби вони гуртом станули в сїй війні по стороні союзників і помогли здобути Дарданелі. Покищо ся справа поступає дуже поволи, а найновійші вісти голосять, що Болгарія і Туреччина межи собою погодили ся. Виходить, що Болгарія не приступить до союза балканських держав, а тим самим той союз, навіть коли би прийшло до него, коли би приступили до него такі держави, як Румунія, Греція і Сербія, не буде дуже страшний для центральних держав, бо в середині того союза буде Болгарія, досить сильна, аби мочи заатакувати своїх сусідів і роздвоїти їх сили.

В Дарданелях вдало ся Британцям висадити більше свого війська і тим способом положене Турків стало грізнійше, хотяй вони доносять від часу до часу про свої успіхи у війні зі своїми ворогами.

Літаки і бальони

роблять тепер богато клопоту. Воздушна війна заострила ще більше расову ненависть межи Англійцями і Німцями. Часописи обох тих народностий накликують свої правительства, аби уряджувати воздушні наїзди на більші міста ворожого краю і їх нищити.

Тютюн для жовнірів.

Лондон. — Тут відібрано від падолиста минулого року понад 8,000 фунтів тютюну з Канади для війска на боєвім полі. В тім часі переслано понад 150,000 посилок тютюну для жовнірів.

Італійський наслідник трону на війну.

Мілян, через Париж. Італійський наслідник трону, Гумберт, переїхав через Мілян разом зі своїм опікуном і удав ся до міста Удіни. Його горяче бажанє є, злучити ся з полком на боєвому фронті.

Війна на канадійській торговици.

Отава. На тутешнім міськім маркеті вибухла ся завзята бійка межи місцевими Росіянами Австрійцями і Долматинцями. Бійку викликав спір у поглядах що до теперішної війни. В тій бійці послугували ся ножами і вона закінчила ся тяжшими і легшими поранениями і кількома арештованями.

Канада не для Німців.

Сарнія, Онт. Товариству, що складало ся з 200 торговців лікерами з міста Детройт, Мічіґен, що приїхало на корабли „Олкот", заборонили канадійські власти висїсти на берег в околици місцевости Ґодеріч тому, що в нім було кілька Німців. Товариство відбувало свою звичайну річну прогульку по озері і, коли капітан корабля „Олкот" хотів причалити до порту Ґодеріч, аби прогулькові могли висїсти на беріг і оглянути місто, портові власти недозволили на таке.

Зазив до Британців.

Нарід Великої Британії мусить своєю працею зменшити тягар війни, який несе Росія.

В Лондоні видано книжку під заголовком „Тером до тріюмфу", яка містить в собі бесїди британського міністра амуниції, Лойда Джорджа, які він мав за час сеї війни. Лойд Джордж написав до тої книжки вступне слово.

У вступному слові до помянної книжки автор різко зазначує, що Австрія і Німеччина мають рішучу перевагу над союзниками на поли амуниції і заосмотрення війск у потрібні річи. Він взиває кожду одиницю, що чує себе Британцем, аби віддала державі все, що могло би придати ся державі в сїй війні.

„Хотяй у союзників є богаті жерела, Британії, Франції і Росії, хотяй цілий світ промисловий стоїть на услугах союзників, центральні держави всетаки мають величезну перевагу в воєнних матеріялах і амуниції. Вислїд сеї війни, як показує ся досі не може бути сумнівний. Желїзна пята Німеччини станула сильнійше, ніж до тепер, на бельгійській і французькій землі. Польща вже ціла в німецьких руках, а Литва перейде незадовго.

„Російські кріпости, уважані неможливими до здобуття, розсипали ся перед німецьким наступом, як пісковi будівлї".

Лойд Джордж звертає увагу англійської нації на те, що кожда держава союза зробила богато в сїй війні. І Росія і Франція і Італія віддають на жертвеник сеї війни, що в їх силї. Остає Британія, яка, мабуть, не зовсім приготована на можливости, що можуть вийти з сеї війни.

Міністер згадує також вискази одного воєнного обсерватора, який сказав, що то, що зробить Британія за слідуючих три місяці, буде мати рішаючий вплив на вислїд цілої війни. Згадуючи ті слова він взиває англійський нарід, щоби приносив великі жертви на жертвеник війни, а тоді буде побіда....

Ціль згаданого вступного слова є заохотити англійський нарід, аби всіма силами старав ся підпомагати державу у виробленю воєнної амуниції, без якої побіда союзників неможлива.

Вивозять золото.

Париж. — Німецькі журнали пишуть, що в Німеччині є ще на 250 мілїонів долярів золота. Однак спеціяльний кореспондент паризької часописи „Ехо де Парі" доносить з Женеви, Швайцарія, що, здаєть ся, то золото перейшло вже швайцарську границю. Від якогось часу німецькі капіталісти стали вивозити своє золото з Німеччини і уміщувати його десь у безпечнійшому місци. Великі засоби золота уміщено по швайцарських банках і по банках иньших невтральних держав.

„Зуб за зуб!"

Лондон. — Частина лондонської преси домагає ся, аби союзники зробили воздушний наїзд на більші міста Німеччини у відплату за наїзди німецьких цепелїнів на столицю Англії. Преса домагає ся, аби конче зробити наїзди на німецькі міста Штрасбурґ і Кельн.

Зазначено, що сї два міста лекше є найзти з Франції летунам союзників, ніж німецьким цепелїнам наїзжати Лондон, бо вони мусять перелїтати понад Північне Море.

Небезпека для Швайцарії.

Базель, Швайцарія, через Париж. Коло швайцарської границі воюючі держави, Франція і Німеччина, нагромаджують великі маси своїх війск. Швайцарське правительство, аби недопустити до нарушеня невтральности швайцарської теріторії, покличе, мабуть, більше війска, щоби боронило північно-західної границі краю.

Недостача женців.

Брендон, Ман. Дає ся відчувати велика недостача робучих рук до жнив. В однім окрузі потрібно 40 женців в платнею 2 дол. і 75 центів денно, а в иньшім окрузі треба 30 на таких самих услівях.

Французько-британські літаки над німецьким містом.

Базель, Швайцарія, через Париж. Воздушне бомбардоване німецького міста Саврбрікен, про ио згадано у вчерашнім французьким воєннім звіті, було правдоподібно найзамітнійшим витом за час сеї війни.

Сорок французьких і британських літаків кружляло понад містом і пільно кидало бомбами на малу тамошню фабрику оружа, військові бараки, желїзничу стацію і инші будинки, важні з військових взглядів. Кількасот ярдів желїзної дороги знищено, а богато рекрутів по бараках убито або ранено.

До Саврбрікен доставлено [illegible] богато армат [illegible] літаками.

Всї сорок літаків, після того, як кинули на місто около яких 400 бомб, вернули щасливо до міста Нансі.

Російські побіди в Галичині.

Петроград. — Урядовий звіт російської головної військової кватири про російські побіди в Галичині говорить, що над рікою Серетом в Галичині, російські війска відперли ряд австрійських нападів, а відтак зачали протинатак в околици Теребовлі і Чорткова, де Австрійці були приневолені відступити.

В тім часї до російського полку дістало ся около 5. тисяч Австрійців, межи котрими було 16 офіцирів.

ПОЗІР!

В вівторок, на 21. с. м., в день Пр. Богородиці, відограє ся представлене „МАТИ НАЙМИЧКА" поема Т. Шевченка. пер. К. Карий

Поч. по пол. о 2. год. в гали Д. Паламарика на Мондер.

„ПОСТУП"

Виходить раз на тиждень в четвер.
Видає:
Мондерська видавнича спілка
з ограниченою порукою.
Передплата на рік 1.50 дол.
За границю 2.00 „
Поодиноке число 5ц.

"PROGRESS"

Ruthenian weekly, published every Thursday.
Publishers:
The MUNDARE PUBLISHING CO. Ltd.
Subscription per year $1.50
Foreign Countries $2.00
Single copies 5 c.

За зміст оголошень, поміщених в „Поступі", Редакція не відповідає.
Рукописий, присланих до Редакції, не звертає ся.
Передруки з иньших часописях дозволені тільки за поданем жерела.

For advertising rates and all business matters address:
The Mundare Publishing Co. Ltd.
Mundare Alta.

ЗМІНА В РОСІЙСЬКІЙ АРМІЇ.

Страшні погроми, які спадали на російську армію від початку сеї страшної війни, які переповнили в високій мірі хвилеві успіхи російської армії в Галичині, коли вони впали в перелякавчий опал, довели, може бути, до недавної зміни в верхі тої армії. Великий Князь Николай Николаєвич стратив головний провід над російською армією, що стоїть против австро-німецьких військ, а перебрав його на себе сам цар, Николай II.

Англійські часописи, особливо зразу, переповнені були похвалами на імя Николая Николаєвича. Австрійська армія відступила перед переважаючими російськими військами аж за Карпати, на заході по Кракові і здавало ся, що козак вгорцю свобідно на вулицях Будапешту, Відня й Берліна. Та прийшов день 2. мая, прийшов відворот російської армії зпід Тарнова, упадок Варшави, Ново-Георгієвска і цілого ряду більших і менших російських кріпостий і хвилеві побіди російського „парового валка" пішли в нівець. Мільонова російська армія загинула в Карпатах, під Краковом, Перемишлем, чи на мазурських озерах, а в великій мірі опинила ся в австрійській чи німецькій неволі. Карпати і Мазурські Озера взяли велику армію Николая Николаєвича і се було причиною весняного відвороту недобитків його війск. Карпати, Перемишль і Мазурські Озера стали в сій війні для армії Князя Николая Николаєвича тим, чим сто літ назад була Москва для велиханської армії французького цісаря Наполеона Бонапарте.

Хотяй генїяльний, але відворот, спричинив, мабуть, перебрано головної команди над російськими військами, що стоять у війні против Австрії и Німеччини, з рук В. Кн. Николая Николаєвича в руки самого царя. — Титулярний головний командант морських і сухопутних військ імперії став дїйсним командантом тих сил.

Зміна головної команди російської армії може вплинути також на зміну положеня тої армії. Цар, як начальний голова православної церкви в Росії, може зробити великий переворот у східному воєнному положеню впливом своєї особи на темного російського салдата. І, о скільки російська армія є заосмотрена в амуніцію, вона може стати ще твердим орїхом до гризаня австро-німецьким зубам.

Особа царя може додати запалу темному російському мужикови, коли би Росія мала ще подостатком воєнної амуніції, її армія з деревляної стане більше похожою на желїзну і тоді може зайти на східнім тереni війни поважна зміна.

Ходить лише о те, як на довго вистане того запалу і амуніції.

Чи доставлять Японці подостатком армат і гранатів?!

МІЖДЕРЖАВНІ КЛОПОТИ.

Теперішня війна се війна на смерть і на житє межи двома групами европейських держав: держав центральних, які находять ся в самім осередку Европи, се є Німеччини й Австрії і держав окрайних, які лежать по краях Европи, се з Росії, Англії, Франції і Італії.

Центральні держави мусять числити в сій війні виключно на власні сили, на власні фабрики амуніції, бо їх зносини зі сьвітом перервані. Все, що потребують вони до веденя війни зі своїми ворогами, мусять виробляти в себе, бо англійська воєнна фльота не дозволить, аби якась неутральна держава довозила ворожим державам Англії і її союзників якунебудь амуніцію. Отже центральні держави мусять опирати ся в сій війні виключно на власні сили, коли їх вороги мають змогу діставати все для себе, що потрібне їм у сій війні від инших неутральних держав.

Одинокою з неутральних держав, що підпомагають західних союзників у війні з центральними державами, се є, з Австрією й Німеччиною, є Злучені Держави Північної Америки.

Вже давнійше Австрія вислала була ноту до Злучених Держав, де домагала ся, аби Злучені Держави не посилали амуніції ворогам Австрії й Німеччини, одначе Зл. Держави злегковажили сю ноту Австрії. Мовляв — „як хочете, ми й вам доставимо воєнної амуніції, тільки заручіть, що ваші кораблі з амуніцією дойдуть до ваших портів, а не попадуть ся в англійські руки". Та господиною на морях є Англія і Австрія мусїла сидїти тихо.

Тут на арену прийшов австрійський амбасадор в Зл. Державах, Др. Думба. Він оголосив лист до австрійських підданих, в якім візвав їх, аби не робили в американських фабриках амуніції, бо сим чином вони провиняють ся супроти своєї держави. Він також розвів агітацію за тим, аби відтягнути австрійських робітників від робіт в американських фабриках амуніції, а постарати ся о якесь иньше занятє для них.

Ся його агітація викликала великий шум на землі Вашингтона. Президент Вільсон вислав до Відня ноту, в якій домага ся відкликаня Др-а Думби з амбасадорства.

Ціла ся афера з австрійським амбасадором до Злучених Держав, Константином Думбою, може покінчити ся тим, що австрійське правительство відкличе його зі становища австрійського амбасадора до Зл. Держав, одначе вона кидає досить ярке сьвітло на становище Зл. Держав і на положена центральних держав Европи. Злучені Держави роблять „бизнес" з державами порозуміня, які не мають виробленої в себе достаточної скількости воєнної амуніції, а центральні держави Европи, Австрія і Німеччина, старають ся всїми силами перервати сей їх „гешефт".

ЛІТЕРАТУРНА КРАДІЖ.

Між воєнного рода крадіжами, які трапляють ся на сьвіті, істнує також т. зв. літературна крадіж. Таку крадіж поповнює той, хто передруковує якусь літературну річ і підписує своїм іменем.

Така крадіж поповнена нинїсь одним українським патріотом на часописи „Поступ".

В першім числі „Поступу" була надрукована на редакційна стаття, „Жена кому ж нас подбати!..." Та самісінька стаття, тільки зі зміненим заголовком надрукована в українськім перекладі в філадельфійській англійській часописи „Ді Івнінг Телеграф" тільки зі зміненим заголовком, а саме під заголовком „Недоля Галичини" і підписана іменем „Богдан" Майнерсвіл, Пенсильванія.

Ми всі, Українці, повинні старати ся позбувати ся по можливості чужинців з нашими справами, але та не діло, як стало ся з добродїєм „Богданом", що за роботу над перекладом статї взяв ни собі право авторства, не питаючи, що сего не вільно робити, називає ся „літературна крадіж" і за неї так само можна бути караним, як і за звичайну крадіж.

За передрук якоїнебудь літературної річи ще не належить ся право авторства. — се нехай затямить собі „Богдан" з Майнерсвіла, Па.

Олекса Бульв.

О Дванайцяти Таблицях.

(Дальше)

Скоро вступив в церков і побачив св. Кивот на престолі, падає перед ним на коліна, складає руки на грудях і молить ся з слезами в очах...

— Господи Боже, творче неба і землі! Ото я, блудний син, покинув стежки твоїх святих заповідий, а вступив межи злих безбожних людий, котрі так далеко відвели мене від Тебе, Боже, що не знаю, чи найду я недостойний в Твоїх очах ще прощеня. Від літ питьства до нинїшного дня блудив я далеко від тебе, а сїти диявола так мене обмотали, так повязали мої руки і ноги, моє тіло, ба і мою душу, що не знаю як з тих звязів видобути ся. Але се правда, що Ти, Господи Боже, милосерний Отець! Ти простив великі гріхи Митареви, Марії Магдалині і розбійникови на хресті, тож маю велику надію в Твоє велике і безконечне милосердє, що і менї, нужденному окаяннику, подаси відпущеня гріхів. Милосердіє Твоє, Господи Боже, більше ніж гріхи цілого світа; тому я, грішник і окаянник, котрий тут упадаю перед Тобою, Боже, яко перед Паном і Царем цілого світа, прошу Тебе, дай менї ласку через Духа святого, щоби я міг з своїх гріхів через єпитимію від очистити ся, а потім, Боже, заведи мене на добру дорогу і дай менї дїстати ся до добрих людий, у котрих міг би я заслужити собі на прощене у свого вітця. Ах, грімкі слова його послідної до мене беседи, коли випроваджував мене з родинного дому, стоять менї перед очима і преведний біль та жаль тисне моє цїлїпо серце! Боже милостив буди менї грішному!

Так помоливши ся, встав Петро з перед домку Христового, св. Кивота, отер хустиною свої заплакані очи, удав ся до захристії, приступив до тамошного душпастиря і просив о св. сповідь.

На просьбу Петра вийшов душпастир із захристії і засїв до сповідальниці. З побожностію приступив Петро до сповіди, виявив всї свої гріхи і обіцяв поправу. Опісля вислухав Служби Божої прийняв св. Причастіє. Очистивши свою душу, помолив ся Петро ще перед св. Кивотом, а вийшовши з церкви, удав ся просто на ринок міста, щоби винайти де для себе службу, котрої тепер дуже забажав.

Видко, що Господь Бог вислухав молитву Петра, бо як лиш вступив на ринок міста, зараз вздрів його одягнений пан, що проходжував ся по каміннім хідничку. Видати було по нім, що то був якийсь богатий чоловік, бо мав на собі красну нову одіж і блестячий ланцушок від золотого годинника, що схований був в кишени під камізельки.

— З відки ти, молодче? — питав він Петра, вдивляючись пильно в него.

— О, з далека, прошу многоможного пана! — каже Петро.

— Але звідки з відки? Скажи, не бій ся!

Петро зарумянив ся на лици, як би яка калина.

— Прошу многоможного пана, я з того в тото міста!

— А чого ти зайшов в таку далеку сторону? — питав він Петра.

— За службою, прошу многоможного пана! — відповідав несміло Петро.

— А знаєш ти читати і писати? — питав він знов Петра.

— Та скінчив я три класи нормальної школи — і умію хоч по просту, але що будь написати і почислити.

— Може би ти пішов до мене служити? — каже пан. „Я великий купець, то може би ти у мене згодив ся до помочи в склепі? Великих наук від тебе не вимагаю, лиш жадаю, щоби ти умів записати кожду опроважену річ в торговельній книзі; а коли будеш добре справувати ся, то при тім більше доучиш ся. Лиш уважай та слухай мене і совісно сповняй всї обовязки, то зі мною дістанеш від мене добрі сьвідоцтва. Коли довший час зістанеш у мене на службі, то можеш вивчити ся так, що будеш міг їздити перше зі мною а потім сам далеко за море за рідними заграничними товарами, а з часом, коли будеш опадлим і дослужиш ся більше гроший, то може прийти до того, що заложиш собі склеп і станеш ся самостійним купцем так як я, котрого тут перед собою бачиш. Приставеш і хочеш у мене служити? Ну, то ходи зі мною до мого дому, а я представлю тебе моїй жені і покажу тобі свій склеп!

Вислухав Петро, тої бесіди купця і сподобало ся йому то, що такий незнаний і богатий чоловік так красно до него говорить і не надумуючись довго, на слова купця і став в него на службу до помочи в склепі.

Купець повів йому зараз іти за собою широкою вулицею, котра провадила до його власного дому. Петро з охотою поступав за ним живим кроком і оба разом дійшло до великої камениці, де було помешкання купця. Купець представив своїй жені Петра яко нового слугу.

Жена купця розпитала ся Петра звідки він і що він за один. Петро зараз на перше питаня приступив до неї, поклонив ся і поцілував у руку та на кожде питане красненько відповідав.

— Видю, — каже купчиха до свого чоловіка — якийсь то буде послушний молодик, бо много було у нас слуг, а ще ні один так красно не відповідав на наші питаня як отсей. Але треба його перше випробувати, що у него за чеснота; бо може то лишень слова у нього солоденькі, а серце гіркім полином підтроєне? Ну, але побачимо, що буде дальше!

Сего розговору Петро вже не чув, бо купець вже був запровадив його до склепу. В склепі вже було кількох служащих, що довший час на службі у купця пробували.

Купець поставив Петра на середині склепу, показав йому що має робити, і наказав, щоби початково всему приглядав ся по два-три дни, яка робить ся робота в його торговлї, а допери за кілька днів буде міг брати ся до такого діла.

Петро розібрав ся з одежі поскладав свої річи в порядку, а поспішно ся не питав, щоби приглядати ся роботі, лиш бере ся сам рівно до праці. Так працював він кілька днів разом з другими робітниками.

Видить купець, що Петрови красно робота іде, аж любо дивити ся і за кілька днів він вже лучше все умів робити, чим другий робітник, котрий уже через кілька літ тою склеповою роботою займав ся. Ба, коли Петро побув кілька тижнів в склепі, вже йому ніхто в роботі не дорівнав, хоч він був наймолодший.

Так служив Петро у того купця при крамничній роботі через три роки, повинував ся розказам і волї свого пана і справував ся добре і чесно. Купець навіть підкидував нераз гроші, чи не злакомить ся його новий помічник на ту грошеву мамону і не переступить семої заповіди божої, котра голосить: „Не кради!"; але борони Боже, щоби коли злий дух підмовив Петра і наклонив його до злого діла! Як постановив собі, коли перший раз прийшов до того міста і вступив до церкви, так дотримав свої обіцянки. Колиж в кінці переконав ся купець, що Петро справді чоловік добрий і ретельний, віддав йому зараз цілої крамниці, віддав йому всі ключі і опікує ся ним як на свого як на власного сина, і ніколи не було жадної хиби ані в торговлі ані в склепових рахунках. При такім поступованю минуло Петрови як сказано, три роки як три днї.

(Дальше буде.)

Воєнні числа. В ряді велитенських чисел, зібраних в таблею, представляє В. Міхаеліс теперішню війну, що кроваво обагрила цілу Европу. Не менше як 21,770,000 людий стоїть з оружем в руці напротів себе. З того числа, по стороні Франції, Англії, Росії, Чорногори, Сербії, Італії, і Япану стоїть 12,820,000 а по стороні Австро-Угорщини і Німеччини та Туреччини 8,950,000 людий. Тим неподчисленим сухопутним легіонам відповідає також і незвичайно сильна фльота, яка після послїдного численя з 1915 -го року загалом числить у альянтів 113 мільйонових панцирників (дрідневтів), 87 панцирних кружляків, 128 малих кружляків, 704 торпедовцїв, 179 підводних лодок і 231 всїлякого иншого рода і типу воєнних кораблів, призначених до воєнної служби; супроти того стоїть Німеччина і Австро-Угорщина з 56 панцирниками (дрідневтами), 17 панцирними кружляками, 858 торпедівцями, 40 підводними лодками (се число тепер далеко більше) та 136 всякими иншими кораблями до спецїяльних воєнних послуг на морю. Разом отже стоїть тепер на морю, 2,103 воєнних кораблїв, з чого припадає 666 на Англію а 415 на Німеччину.

Держави, що станули до війни против Австро-Угорщини і Німеччини (не вчисляючи до того Італії) займають собою простір, обіймаючий 67 мільйонів квадратових кільометрів з 810 мільйонами мешканців. Австро-Угорщина і Німеччина займають кругло 6 мільйонів квадратових кільометрів з 150 мільонами мешканців. Половина кулї земної і більше як половина всего населеня нашої землї суть обняті війною. Та найцікавійша є статистика денних воєнних коштів.

Десять держав, обнятих війною видають денно на кошти війни кругло 42 і чверть мільйона долярів. Від самого початку війни аж по день 1-го цвітня с. кошти винесли на раз 10 мільярдів долярів. Виміняша бере Італію, воєнні кошти за поотаг 12 місяців винесуть 12 мільярдів долярів. Щоби мати поняте, яка то є велитенська сума то представимо собі що її бачимо перед собою самими 1,000 доларовими банкнотами. Коли ті банкноти поскладаємо горою один на другім, та дістанем стос з тисяч-долярових банкнотів на 6,000 праів висоний. Вмінана ся сума на золото виносить 8 мільонів фунтів. Протягом послїдних 500 літ викопано на цїлім сьвітї 30 мільйонів фунтів золота.

Для Німеччини безпосередні воєнні кошти виносять 38 мільйонів марок денно (8 і чверть мільйона долярів). В Англії після заяви англійського президента міністрів в грудни всі воєнні кошти винесли 1 мільон долярів, отже денно майже так само війна коштує Англію що і Німеччину. Та до того не суть вчисленої кошти, які поносять англійські кольонії. Англія отже тепер на війні протягом трьох місяців війни видала таку саму суму, яку коштувала її війна з Бурами, що тревала дві роки і сім місяців. Ціла могуча англійська воєнна фльота представляє вартість одного мільярда долярів, отже як раз тільки, кільки Англію коштували перші три місяці війни.

Воєнні кошти Франції після заяви французького міністра фінансів в перших місяцях війни виносили по 36 мільйонів франків денно (около 7 мільйонів долярів), та тепер постійно зростають. В сей спосіб за час перших 6 місяців війни Франція видала на війну 5,160 мільйонів франків.

Національне богатство Німеччини є оцінене на 320 мільярдів марок (80 мільярдів долярів) отже є найбільше з усїх краів що ведуть війну. На другім місци йде національне богатство Англії з 65 мільярдами долярів, Франції з 58 мільярдами і Росії з 43 мільярдами долярів. Та до того треба зауважити, що державні довги Франції до тепер були найбільші в Европі: по 167 долярів на голову. У Німеччині державні довги виносили пере війною по 78 долярів на голову.

Здоровля будує дорогу до успіхів. Здоровле є природним і нормальним станом чоловіка. Недуга є неприродним і анормальним станом. Здоровле є вислїдом правильного способу житя. Недуга випливає з неприродного способу житя або духового пригноблени.

В здоровім тілі, здорова душа. Се є дуже правдиве. Але не меньше правдивим є, що до здоровля тіла конечним є здорове розположене духа. Они взаїмно зі собою годять ся.

Здоровле і плеканє здоровля суть тісно звязані зі собою. Хто не спускає з уваги свого здоровля, той і духом буде здоровий. Нездорові і несанїтарні обставини шкодять нам не лише на тілі, але і на дусі.

* * *

Старинні Греки почитали гігієну яко богиню плеканя здоровля. Чоловіка, котрий був тілесно добре розвинений і здоровий, уважали за коханка богині. Він був всіма люблений. Такому природа вся була красною і житє було для нього приємностею.

В нинїшних часах ми маємо лїпше поняте о сім, як в старинних часах, яку важну ролю відграє наша душа при добрім тілеснім здоровлю. Люди, котрі з успіхом працюють, котрих їх плани здійсняють ся, наколи їх житєві цїли годять ся в їх волею, суть у переважаючих разах тілесно і духово здорові.

Кружене крови і травлення будуть у них правильні. Сон у них буде покріпляючий і спокійний.

Др. В. Міччель, котрий недавно умер, а котрого уважають за найбільше успішного лїкаря теперішних часів, сказав одного разу, коли минув сїмму вісімдесятьчетвертий рік житя: Лїкарська штука обнимає понад шістьсот слабостей. Віда лише в тім, що много наших слабостей є вислїдні з вас. Недуга є вислїдом переворотного способу житя. Коли енергія житєва чоловіка є ослаблена, тоді тіло наше є більше на всякі хороби вразливе. Тоді витворюють ся нас всякі скомбіновані недуги.

Після погляду Др. Міччеля кождий лїк є лише средство ослабляюче. Щоби вилїчити якубудь недугу потреба конче перешкодити доступови причинам недуги.

Перемучені або люди з прилноблисвам, котрих душа має якийсь біль, будуть недомагати безпереч но через якийсь час житя.

* * *

Суть два роди недуг: чинні і органічні. Девятьдесять девять на сто людий, котрі засягають рад у лїкарів, терплять на перший рід недуги. Котрась часть їх тіла не функціонує правильно, без взгляду на се, чи то буде жолудок, легкі нирки, очи, уши або віє. Катару не повинно взчисляти до недуг. Він є наслідком зменшеня житєвої енергії через наглу зміну температури. Перестуда не наступить так скоро, коли ми в добрім настрою будемо ходили по зимнім воздусі. Передовсім коли є дуже зимно, буде зимно ділати на нас відсьвіжаючо. Противно буде, коли ми будемо в злім настрою, а при сїм буде переповнений наш жолудок, або будемо невиспані. Тоді можна набавити ся катару не лише на зимнім, але також і в горячім воздусі, позаяк наше тіло не так скоро може приноровити ся до змінного відношеня.

Ми повинні, так жити, щоби ми були менше склонні до всяких недуг. Суть нераз і такі недуги, котрі годі лїкареви відгадати і нераз лїкар припише лїк, котрий вилїчивби нашу недугу, а не сю, на котру терпить хорий. Сильні лїки лишають слїди по собі на организмі чоловіка. котрі з часом можуть викликати велику недугу в чоловіка.

Дїйсною слабостею є слабість организму, коли организм занехаєний, коли не здібний є до правильного функціонованя.

Правильний спосіб житя стає запорою для всяких слабостей, і таких котрі нераз вилїчалиби ся операцією.

Веселий настрій має на душу корисний вплив, як і з другої сторони виходить на добро нашому тілови і здоровлю. Віра в самих себе, в наших ближних і в вищі истота, котрі правлять сьвітом, роблять нас сильними і певними себе.

Добрі гадки і діла суть добрими правилами житєвими. Однак они не суть вистарчаючими. Кождий чоловік повинен мати призначене покликане і занятє. Кождий повинен бути в змозі заробити на свое удержане, а коли він се учинить, є він корисний для людскости.

Праця приносить чоловікови найбільше благословене.

Праця управильнює житє і надає йому вартости. Хто не працює, той жив без цїли. Найщасливійшими суть ті котрі не працюють.

Побіч нашої звичайної праці ми повинні звернути увагу також на инше побічне занятє, котре для нас справляло би приємність. В Пітсбургу жив чоловік, котрий занимав ся, побіч своєї щоденної праці, також вигладжуванем сочок. Через се став він найбільшим мистцем в сїй роботі. Спіноза, найбільший фільософ всїх віків, був огородником. Вічним його занятєм було споряджуванє окулярів і розмумуваня над фільософічними проблемами, котрі принесли йому безсмертну славу.

Венямин Франклін був друкарем і найбільшим ученим в своїм часї. Пресїм він був яко взір голо віка, котрий мав добре серце для своїх ближних.

Любов ближних улекшує нам наше власне житє. Ми забуваємо на наші клопоти, коли ми стараємо ся облекшити долю другим. Хто любить цьвіти і вибирата а при сїм любує ся в ящиці, живе довго і чує все щасливим.

Dr. C. F. Connolly,
Лікар і хірург.
Офіс побіч „Мондерського Друг-стору".
Mundare, Alberta.

J. E. BUCHANAN.
адвокат, солїситор і публичний нотар.
Полагоджує всякі справи безпроволочно.
Позичає гроші.
Mundare, Alta.

Дентист
Dr. Goodwin з Вегревіл
Приїздже до Мондер що четверга.
Тягне і направляє зуби.
Спеціяліст від вставлюваня цїлих щок.

Mundare Drug Store.
Управитель, Др. Конолі.
Маємо в себе ВСІ ЛІКАРСТВА
і всякі прибори до писаня.
Зайдіть і роздивіть ся!
Mundare, Alberta.

Адвокацка Канцелярія
Malcolm M. Charleson.
BARRISTER, SOLICITOR, NOTARY.
Одинока адвокацка канцелярія в Мондер і Едмонтоні, в котрій говорить ся по руськи.
Полагоджує всякі справи судові і позасудові, ... Виготовляє документи, контракти ...
Mundare, Alberta.

УВАГА!
„Демократи", сани, жлуби, машини, „диски" і т. и.
Спеціяльні ціни на осінь і зиму.
Повний склад фармерської машинерії.
Річи потрібні при молоченю, Газолїнові млини.
Агент від International Harvest Co.
Зайдіть до нас, а будете задоволені.
W. A STEWART. MUNDARE, ALTA.

ЯК БАЖАЄТЕ КУПИТИ ЧВЕРТЬ СЕКЦІЇ ЗЕМЛІ
СІПІЯРА, C. P. R.
напишіть або зайдіть до нас.
Державмо агенцію Сіпієрських земель всїх частий провінції Альберти.
J. S. McCALLUM
Mundare, Alta.

Хто хоче бути здоровим і щасливим, нехай старає ся о певне заняте в при сім такій й працю, котра була би для нього приємною розривкою. Старай ся сповнити ціль свого житя. Віра в свої власні сили і в ту Силу, котра керує сьвітом. Жий мірно: не їдж много а старай ся свої вжерестити на добру працю. Тоді твоє тіло і душа будуть розвиватись нормально і здорово, будеш дивити ся на свое житє лише з доброї сторони і оно тобі принесе лише здоровле.

Деревяний памятник для „зелізного" Гінденбурга. Дня 4. вересня відкрито в Берліні велитенську статую „Зелізного Гінденбурга" при [illegible] усього населеня міста. Статуя зладжена з дерева і стоїть на деревяній підставі, яку Німці вкривають золотими, срібними і зелізними цьвяхами. Весь дохід з продажі тих цьвяхів призначений на фонд потерпівших від російського наїзду жителів східних Прус. Один золотий цьвах коштує 100 марок: покупці тих цьвяхів насамперед були допущені до їх вбиваня у підставу статуї, а перший цьвах вбила архикнягиня Августа Вільгельміна в імени цісаревої. Срібні цьвахи продають ся по 5 марок. В часі торжества два цепеліни кружляли по над площею, а державний канцлер Бетман-Гольвеґ виголосив одвітну промову.

Николай Николаєвич. Головний комендант російських армій є дядьком (стрийком) російського царя. Великий князь Николай Николаєвич належить до дуже великих людий, бо високий на 6 стіп і 8 цалів.

Ще більшим видає ся він через те, що груди і живіт в него проти його височини троха за малі, а ноги виглядають занадто довгі.

Гінденбурґ — Саратовський поміщик. Москву [illegible] ся, що славний німецький генерал Гінденбурґ є таком російським дідичем і посідав свої добра в саратовській губернії.

Посол в Думі В. В. Лашкевич заявив, що в червни с. р. сей маєток ген. Гінденбурга продано і гроші вислано кудись за границю. Сю справу посол обіцяв розслідити і вложити звіт на засіданю Думи враз з иншими питанями про німецьких фабрикантів і дідичів в полудневих губерніях.

Триденний піст для Москалів. Петроградський „Святійший Синод" наказав попам оголосити триденний піст по цілій Росії на 8-го, 9-го і 10-го вересня. Міністер справ внутрішних на просьбу Синода заказав на протяг того часу всі забави, представленя і музику.

Російська церков обходить 8-го вересня память освободженя Росії від Монголів, які в р. 1395 під проводом Тамерлана напали на московське князівство і дійшли майже під Москву.

Воєнні бранці на роботі в Москві. На вулицях Москви при земельних роботах працюють більшими гуртами воєнно-плінні під вартою узброєних стражників. Подорожні, що прибули з Сибіру, доносять, що там тьлож богато плінників працює на сибірській зелізниці, де кладуть другий тор.

Я веду, Другі наслідують

До Русинів в Мондер і околици!

[illegible] складував свій новий засіб осінного убраня, [illegible] красні полотна, жіночих і мужеських кожухів, черевиків, „светрів" всякого рода і найлішної якости.

Прийдіть і перегляньте доки підете де инде.

Я Вас задоволю!

Jos. Nozick,

MUNDARE, ALBERTA.

КОЛИ НЕДОМАГАЄТЕ, БРАКУЄ ВАМ ЩО АБО ВАШІЙ ХУДОБІ ЧИ КОНЯМ, УДАЙТЕ СЯ ЗАРАЗ ДО

Штору Комарніцкої на Мондер,

в дістанете всяких патентованих лікарств так тутейших, як і старокраєвих кождої хвилї. Як також маємо на складі богато красних річей і сьвіжі овочі.

Кождого четверга приїздже доктор з Веґревіля.

Недбалість.

Німці нарікають на недбалість Турків Дарданелях. Ротердам, через Лондон. Константинопольський (царгородський) кореспондент до ротердамської часописи „Курант", [illegible], що німецькі офіцири в Константинополи нарікають, що Турки винні тому, що Британцям вдало ся висісти на Ґалліполі коло заливу Сувля. Турки сьвяткували через оден цілий тиждень свої свята і дозволили Британцям висісти на беріг.

Дальше сказано, що ніхто не спостеріг, коли підплили британські кораблі і коли висіли на беріг британські жовніри. Німецькі офіцири мали говорити, що, коли би німецьке військо стояло було на варті, ніоден британський жовнір не мав би був змоги висісти на беріг.

В. Щурат.

ДУМКА НА ЧАТІ

Чого, ти серденько, тремтиш?
Куди ти, думонько летиш?
Від рідних лук, від рідних піль
Нас ділить більше він [illegible]
Не долетить з вітних руїн
До нассюди вечірний дзвін
А промінь сонця, що там згас,
Згас і для вас, згас і для нас.
За нами лиш тиша і тінь,
Для них шкода з'усіль стремлінь.
Туди, де ясно, щасно все,
Лиш слава нас перенесе.
Її для рідних піль і лук
Ми видремо з ворожих рук
Нехай-же ворог наш тремтить!
Тут, думко стань! Ти-ж, серце, ниць!

Весільні звичаї у ріжних народів. Мимо зросту цівілізації кождий нарід має свої осібні звичаї, заховані ще з дуже давних часів, инші на иншій обхід. До таких зберігаємих звичаїв належать весільні звичаї. День, коли пара людий перестає вести оден спосіб житя, а зачинає вести инший, має велике значіне в житю людини і тому той день є сьвяткований у кождої нації. Та, як ріжні є нації на сьвіті, так ріжні є звичаї, які відносять ся до весіля.

Китайців родина молодого дає ріжні дарунки родині молодої на кілька днів перед вінчанєм. Дарунки звичайно складають ся з поживи, когута й курки, свинячої шинки й лаби, лаби козячої, вісьмох малих бохонців хліба, трох пар великих червоних сьвічок, якусь скількість засушеного тигра і якусь штучних огнів.

У Норвежців кождий гість, що приходить на весілє, має принести молодій дарунок. Часто приносять, масло, а як весілє відбуває ся в зимі, приносять насоленого і замороженого мяса.

У Німців давнійшими часами давали гроші рідні молодої, одначе сего не буде коли женили ся неодинакового стану чи віку.

В Сіамі, в Азії, всі гості мусять приносити гостинці (дарунки).

У Вірмен, вечером перед вінчанєм молода й молодий обмінюють ся дарунками.

У Шведів молоді звичайно дістають від приятелів свиню, вівцю чи корову, а від молодих своїх дістають звичайно леша, собаку, ясла або тєску.

У многих східних племен є звичай прічіпати молодому до чола грошеві монети.

Після враського нового звичаю молодий складає молодій дарунки, які він відсилає їй на яких два дни перед вінчанєм. Коли ж молода прийде до дому молодого, дає йому дарунки, на які складає ся хатна обстанова, спис і шатро.

Десять житєвих заповідий

Не відкладай на завтра того, що можеш зробити нині!

Не клопочи других тим, що можеш зробити сам!

Не розтрачуй гроший, доки їх не заробив!

Не купуй того, чого не потребуєш, хотяй і таке гоно!

Пиха коштує більше, ніж голод, холод і спрага.

Рідко нарікаємо, що ми їли за мало.

Нінка праця не тяжка, як робити її радо.

Кілько мук коштували нас-ала про які ми не знали!

Приймай усьо зі супокоєм!

Як ти розгніваний, числи до десять, заки зачнеш говорити: коли дуже розгніваний, вичисли десять разів по сто.

Ціни збіжа в Мондер.

Пшениця	ч. 2.	59ц.
„	ч. 3.	54.ц
„	ч. 2. з головнею	47ц.
„	ч. 3. з головнею	42ц.
Овес	ч. 1. (екстра)	23ц.
Ячмінь	ч. 4.	24ц.

Сподіване в дальше спадане цін збіжа.

Бачність Фармері Алберти!

Не продавайте свого збіжа на дрібно в елеваторах по фірі; бо на тім богато тратите. Ладуйте свое збіже сами просто до кари на найближчій Вам стації, а я таким Вам просто до елеваторів в Порт Артур або Форт Віліям де дістанете найвисшу ціну. Коли Вам треба грошей за збіже зараз то дістанете їх наколи збіже заладоване до кари, не треба чекати аж збіже зайде на місце.

Важене і класоване (ґрейд-ване) збіжа відбуває ся через урядових інспекторів.

Удавайте ся в сій справі до мене особисто або листовно,

АНДРІЙ ЗВАРИЧ.

Andrew Svarich,

Vegreville, - - - - - Alberta.

Прошу зауважати,

що продаю найлучші вози Адамса, Кокшат плуги, Фрост Вуд машинерия і косарки і всілякі рільничі машини.

МИХАЙЛО ҐОВДА.

Mundare, Alta.

РОДИМЦІ, УВАГА!

В нас є на продаж 600,000 акрів доброї землі, яку можете набувати по приступній ціні. Переводить ся угоди на своїй рідній мові.

Контракти купна і продажі робимо безплатно. Радо і даром уділяємо всяких рад.

Забезпечуємо будинки від огня і позичаємо гроші на вироблені землі.

FARMER'S REALTY CO.

Michael Korczynski & Anton J. Kuproski.

MUNDARE & CHIPMAN, ALTA.

GLOBE -- LUMBER Co. Ltd.

MUNDARE, ALBERTA.

Оден з найбільших Складів Дерева на заході.

Маємо всякого рода будівляний матеріял. Маємо повний засіб будівляного дерева в Вашім власнім місті. Можете говорити з нами у своїй власній мові і купувати собі ґонти і будівляне дерево богато танше, ніж в кім небудь иншім місци в Алберті.

РОБИМО СПЕЦІЯЛЬНУ ВИПРОДАЖ ЧЕРЕЗ СЛІДУЮЧИХ ТРИ МІСЯЦІ, отже тепер нагода купити!

V. Mohr Manager.

Live Stock & Real Estate.

Ми заплатимо вам по найвисшій торговій ціні за Ваші безроги, худобу і вівці, як приженете їх до нас до Лавой, котрогонебудь четверга. Ми перенесли свій бізнес до Лавой і скуповуємо і по четвергах відсилаємо. Приженіть до нас худобу на спробунок, а зробите добрий інтерес.

Ми є також агентами на всі СІПІАРСЬКІ І ГУДСОНБЕЙСЬКІ ЗЕМЛІ.

Спитайте за цінами.

McCallum & Brawnlee

LAVOY ALBERTA.

„ПОСТУП" часопись для українців-русинів в Канаді. Виходить раз на тиждень в четвер.

Передплата на рік в Канаді $1.50

За границю $2.00

ПОСТУП

"POSTUP" — "PROGRESS"

THE „PROGRESS" A Ruthenian paper, published every Thursday. Advertising rates furnished on application. The MUNDARE PUBLISHING Co. Ltd. MUNDARE, ALTA.

РІК І. ЧИСЛО 6. МОНДЕР, АЛБЕРТА, ЧЕТВЕР, 23. ВЕРЕСНЯ 1915. MUNDARE, ALTA., THURSDAY, SEPTEMBER 23 1915. N-6 Vol. I.

MANUSCRIPT COLLECTION Newspapers & Periodicals

ВОЄННИЙ ОГЛЯД.

Найбільше крови проливає ся тепер таки ще на

СХОДІ.

Центральні держави ще не полишили своїх змагань дістати ся дальше наперед, аби добути важну желізничу дорогу, що веде з міста Риґи на полуднє аж до Львова. Коли би їм вдало ся здобути ту комунікаційну лінію, не потребували би дуже боятися зимової війни в тих сторонах, бо могли би доносити тою дорогою всяку амуніцію для своєї армії, що оставала би на тім тереці.

Змагання німецько-австрійських військ вінчають ся успіхами. Генералови Гінденбургови вдало ся здобути недавно місто Вильно і взяти в свое посідане шмат висше згаданої дороги від Вильна аж по місто Лида, на полуднє від Вильна. Ген. Гінденбург не занимує, як видно з його діяльности, гадки, добити ся до міста Риґи. Його армія зводить безперестанні завзяті бої коло міста Двінська, де старає ся здобути перехід через ріку Двину, що перепливає попри Двінськ, а коло Риґи впадає до Балтійського Моря, вглядно, до Ризького Заливу.

На полуднє від армії Гінденбурга воює армія баварського князя Леопольда, яка посуває ся поволи на схід.

Армії генерала Макензена вдало ся посунути ся наперед, здобути місто Пінськ і, в такий спосіб взяти в свої посідане одну точку на згаданій желізничій лінії, що веде від Риги на полуднє. Величезні Пінські болота, що простягають ся зараз на схід від міста Пінська і тягнуть ся вздовж ріки Припяті і її допливів аж по місто Київ, спинюють рухи тої армії.

Зате не гладко йде Австрійцям у Галичині. Стали були перти Росіян вздовж ріки Серета на схід, та мусіли завернути перед переважаючими російськими силами назад над ріку Серет і тепер зводять завзяті боротьби вздовж тої ріки.

НА ЗАХОДІ

нема змін. Там відбуває ся безперестанна канонада німецьких і французьких батерій.

НА АВСТРО-ІТАЛІЙСЬКОМУ ФРОНТІ

не зайшло також нічо цікаве. Одна і друга сторона доносить тільки, що напади ворогів відбито. Одначе там веде ся дуже кровава війна. На границях Австрії й Італії спинають ся височезні гори, найвисші гори Европи, Альпи. На тих горах Австрійці сильно укріпили ся і завзято боронять ся. Італійські війска мусять спинати ся по високих і [illegible] тих хребтах високих [illegible] тисяч стіп [illegible] приготованими на [illegible], що десь з гірської вершини посипле ся на них град австрійських куль або відломи камінє зкил. До того ще на таких височинах лежить вічний сніг, і панує вічне зимно. Не диниця отже, [illegible] сторона не робить таких великих успіхів. Війна на італійсько — австрійському фронті подібна до війни в Карпатах, що веде ся так через цілу минувшу зиму межи Австрійцями, а Росіянами.

На верхах Карпат було холодно, бо була зима, а на верхах Альп зимно і без зими.

З БАЛКАНУ,

вглядно з Дарданелїв, не має тепер богато якихсь вісток. Хотяй, як було оповіщено свого часу зі сторони західних союзників, Англії вдало ся висадити там більшу скількість свого війска, не зроблено там від того часу майже нічого. Що ще, — Турки, по довгій мовчанці, дали про себе чути і урядовім донесеню оповістили, що „відбито всі напади англійсько-французьких військ". Зате більше рухів межи балканськими державами.

Обі воюючі сторони старали ся вже від довшого часу перетягнути балканські держави на свою сторону. Обі сторони робили ріжні предложеня, ріжні обіцянки, аж стало на тім, що балканські держави розділили ся. Греція і Румунія перехиляли ся більше на сторону західних союзників, а Болгарія на сторону центральних держав, значить Австрії й Німеччини. Болгарія не була вдоволена тими уступками, які робила їй Сербія і задоволила ся шматом землі з желізницею, над рікою Марицою, на захід від Адрианополя, який відступила її Туреччина.

Чи увійдуть балканські держави до війни, не можна ще сказати. Сказати можна, покищо лише те, що Австрія й Німеччина будуть старати ся добити ся до болгарської границі, аби опісля свобідно могли доставити підмогу Туркам на півострові Ґалліполі, де вони боронять пролину Дарданелів.

Як доносять найновійші вісти, Німці й Австрійці вже розпочали бомбардоване сербської границі від місця, де впливає ся ріка Дріна до ріки Сави аж до того місця, де входить ріка Морава до Дунаю.

ПРО ВІЙНУ НА КАВКАЗІ І ВІРМЕНІЇ

не чути богато. Вправді Росіяни доносили недавно про свою побіду над Турками на турецько-російській границі, причім взяли кількасот Турків до неволі, але се не має тепер великого значіня.

Більше значіне має те, що товпи сфанатизованих Турків і Курдів нападають на безборонних Вірмен і вирізують їх. Невоорганізовані товпи Мусульман винищують християнських Вірмен в такою безглядністю, що в справу вмішують ся послїдними часами Зл. Держави і старають ся перебрати недобитків Вірмен до Америки і оселити їх на незалюднених своїх землях у західних державах.

Чи війна на Балкані?!

Надіють ся, що Болгарія стане незабаром до війни по стороні Австрії.

Лондон. — Мобілізація болгарської армії викликує велике заінтересоване воюючих і неутральних держав, але ні одні ні другі не знають, що має та мобілізація на цілі.

Болгарія, як доносять вісти з Греції, Атен, мобілізує чотири дивізії своєї армії, на всіх десять, а саме: першу або Софійську, шесту або Видинську, яка закватирувана місцевости Враца, сему або Рильонську і десяту або Татар-Пожарджицьку дивізію. Її війска додано до 50,000 македонського контингенту, який змобілізовано ще передтим.

„Мати Наймичка" на Мондер, Алта.

У второк, дня 21. с. м., в день Рождества Пресвятої Богородиці, мало місточко Мондер нагоду бачити на сцені найкращу поему Шевченка переробленну на драму. Представлене згаданої драми відбуло ся по полудни, трохи згодом після Богослуженя в місцевій церкві.

В поемі „Наймичка" представив Шевченко таку матеру, яка цілим своїм житєм відпокутувала свій молодечий, дівочий гріх.

Дівчина, що в запалі молодечої любови, віддала свому коханцеви усе, віддала ся йому душею і тілом, наражає ся опісля на покинене і на сьміх зі сторони людий. Коханець зрадив, а вона, безпомічна, проганна батьком, матірю [illegible] зі своїм безбатченком по сьвіті.

Коли вже не стало в неї сили годувати своєї дитини, лишає її під ворітьми богатих бездітних господарів, а сама наймає ся згодом до них у найми. Там вже вона аж до смерти, не зраджуючись з тим, що вона матір тої підкиненої дитини. Вигодувала, оженила і, вмираючи перед вчасно зі злиднів і жалю, відкриває синови „велику тайну", що вона йому „мати".

В „Наймичці" станув наш великий поет в обороні покривджених, зведених дівчат. В сій поемі він представив любов материнську до своєї дитини як ніоден поет сьвіта.

Ся чудова поема в чудовій переробці була грана в місточку Мондері.

Треба завдячувати виключно старанням д. Ґеника, що „Мати Наймичка" вийшла на причуд гарно. Не буду розписувати ся тут про поодиноких аматорів, можу сказати загально тільки те, що без виїмку всі аматори доложили великих старань зі своєї сторони, аби штука і вийшла гідно свого Великого Творця, Тараса Шевченка.

Одного не можна тільки не згадати, а саме, що наш тутешній загал ще не доріс до того, аби для него грата якунебудь красну штуку. Наш загал гадає, що представлене дає ся на те, аби вдерти з него гроші або тільки для забавки аматорів. Люди наші не знають і не хочуть знати, що з представлень инші народи вчуть ся і вчуть ся богато доброго і, що для аматорів се не велика приємність мучити ся цілоденною роботою при своїм звичайнім занятю, а ночами сліпати над ролями. Не знають того, не хочуть знати, тож не диниця, що вони тут так погорджують, називають найпоганійшими прізвищами. Хто сам себе не пошанує, того другий не схоче пошанувати.

Мимо того, що вступ на салю був дуже низкий, саля сьвітила порожними сидженями. Зате що хвилі видно було, як до каси підходив парубійки і питав, коли будуть „денци".

На „денци" він чекав вже від полудня, хотяй були назначені на вечер, блукав по місті, а на представлене не зайшов, бо „він в Гімонті не їдно вже грав і ще файніще". Може бути, але в тім приповідка, що „дурний все бачив і знає, а мудрий вчить ся до смерти і недовченим вмирає".

Чи ми маємо числити на англійську публику на свої представлення, а наші будуть крутити ся там, де продає ся таке пиво в закуском або робити „бизнес" з Жидами за той час?! Правда, що Жиди на сьвята свого „Нового Року" держали свої склепи заперті через два чи три дни. Вони не хотіли торгувати тоді, бо се було їх сьвято, а Русини-Українці використовують свої сьвята, аби зробити „бизнес", а відтак піти до церкви і там „дуже побожно помолити ся". Мовляв: і Богови сьвічка і чортови огарок".

Сумне, але правдиве.

Присутний.

Болгарія мобілізує ся.

Атени, 21. с. м. — Інформації, які одержано тут з дипльоматичних жерел, вказують, що на болгарських желізницях від минувшої суботи здержаний всякий рух тягарових поїздів.

Болгарське правительство покликало 45 тисяч Болгарів в Македонії і Тракії до війска.

Провідник аграрної партії в Болгарії за [illegible] королеви Фердинандови революцію, коли би той продовжав германофільську політику Болгарії. На те [illegible] мав відповісти, що правительство веде таку політику яка служить інтересам Болгарії.

Бійки за поташ.

[illegible] одно з головних причин, чому Німці бють ся так завзято, аби вдержати у своїх руках околицю межи Ґебвілєр в Мільгавзен в Альзациї, є великі поклади поташу в тих околицях, які вартують около 80,000,000 франків.

Помимо війни німецькі фабрики не перестають робити і звідти відсилають щенно яких сто ладунків желізничих возів поташу в глубину Німеччини.

Німці заняли Вильно.

Ген. фон Айхгорн заняв столицю Литви.

По довгих і завзятих боротьбах удало ся части армії генерала Гінденбурга, яка остає під комендою ген. Айхгорна, заняти столицю Литви, Вильно. Вильно має велике стратегічне значіне тим, що лежить на важнім желізничім шляху.

Німецький урядовий звіт про занятє Вильна звучить:

Берлін, 20. вересня. Завзяті атаки ген. Айхгорна на Вильно закінчили ся ціловитими успіхами. Наше ліве крило дійшло до місцевостий. Молодехна, Сморгона і Вержан.

Ся [illegible] прочитали про занятє Вильна. Нема в німецькому урядовому рапорті сказано ясно, що здобуто Вильна, тільки сказано, що змагання армії ген. Айхгорна закінчили ся повними успіхами, до того повисше урядове оповіщене згадує три місцевости, які лежать на схід від міста Вильна.